

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

On beşinci İnikat

16.XII.1959 Çarşamba

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	378	3. — Konya Mebusu Reyhan Gökmen- oğlu ve 15 arkadaşının, İdarei Umumiye Vilâyat Kanununun 5048 sayılı Kanunla muaddel 116 ncı maddesinin değiştirilme- si hakkında kanun teklifi ve Dahiliye, Ma- liye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/29)	381:382
2. — Havale edilen evrak	379	4. — Sigorta şirketlerinin murakabesi hakkında kanun lâyihası ve Ticaret ve Adliye encümenleri mazbataları (1/120)	382
3. — Yoklama	380	5. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan Kırallığı Hükümeti arasın- daki Hava Ulaştırma Anlaşmasının tasdi- kine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Münakalât encümenleri mazbataları (1/331)	382
4. — Riyaset Divanının Heyeti Umu- miyeye mâruzatı	380	6. — Edirne Mebusu Rükneddin Na- suhioğlu ve İzmir Mebusu Sebati Acun'un, 5887 sayılı Harelar Kanununun 6955 sayı- lı Kanunla muaddel 97 ncı maddesinin «1» numaralı fıkrasının değiştirilmesi hak- kında kanun teklifleri ile Kocaeli Mebu- su Dursun Erol'un, 5887 sayılı Harelar Kanununa 6955 sayılı Kanunla ilâve edi- len muvakkat maddenin tadili hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encü- menleri mazbataları, (2/244, 2/300, 2/361)	382
1. — 1959 malî yılı Muvazenei Umumi- ye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvel- de değişiklik yapılmasına dair kanun lâ- yihasının iadesine dair Başvekâlet tezke- resi (1/386, 3/519)	380		
2. — Mardin Mebusu Aziz Uras'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Ka- nununun muaddel 100 ncü maddesindeki «Tâyin» kelimesinin tefrisi talebinin geri- verilmesine dair tavriri (4/145, 4/152)	380		
5. — Müzakere edilen maddeler	380		
1. — Muş Mebusu Şemsi Ağaoğlu ve iki arkadaşının, Gelir Vergisi Kanununun 6247 sayılı Kanunla değiştirilen 24 ncü maddesinin 1 numaralı bendinin tadili hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/130)	380		
2. — 6245 sayılı Harelar Kanununun 50 ncı maddesinin tadili ile bu kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkında ka- nun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümen- leri mazbataları (1/66)	380:381		

7. — Sıtma Eradikasyonu Kanunu İlayihası ve Sıhhat ve İctimai Muavenet, Dahiliye, Adliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/243) 382:383

6. — Sualler ve cevaplar 383

A — Tahrirî sualler ve cevapları 383

1. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin'in kazalarında jandarmasının takviyesi ve kaza jandarma komutanlıklarına subay tâyini hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahrirî cevabı (7/592) 383

2. — Adana Mebusu Suphi Baykam'ın, Türkiye Petrol İşçileri Sendikası İzmit Şubesi Başkanının ne sebeple Sen-

dika Başkanlığından uzaklaştırıldığına dair sualine Çalışma Vekili Halûk Şaman'ın tahrirî cevabı (7/604) 383:384

3. — Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, askerî eğitim merkezlerinde devamlı vazife görenlerin lojmanları hakkında bir tedbir düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in tahrirî cevabı (7/665) 384

4. — Diyarbakır Mebusu Halil Turгут'un, Diele - Hani, Hani - Lice, Lice - Kulp, Kulp - Muş yollarının yapımının ne durumda olduğuna dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı (7/711) 384:386

1. — SABIK ZABIT HULASASI

Denizli Mebusu Osman Nuri Ongan'ın vefat ettiğine dair Başvekâlet tezkeresi okundu ve merhumun hatırasını taziz için üç dakika ayakta saygı duruşunda bulunuldu.

İmar ve İskân Vekili Niğde Mebusu Medeni Berk'in Devlet Vekilliği ve Başvekil Yardımcılığına asaleten ve İmar ve İskân Vekâletine de Ticaret Vekili Giresun Mebusu Hayrettin Erkmen'in vekâleten tâyin edildiklerine,

Açık bulunan Sanayi Vekâletine, Koordinasyon Vekili Zonguldak Mebusu Sebati Ataman'ın ve Koordinasyon Vekâletine de Devlet Vekili İzmir Mebusu Abdullah Aker'in asaleten tâyin edildiklerine,

Vazifeten haricte bulunan Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili Lûtfi Kırdar'ın yurda avdetine kadar kendisine, Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in ve yine vazifeten harice seyahat edecek olan Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in avdetine kadar kendisine, Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın,

Vazife ile yurt dışına gidecek olan Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine, Dahiliye Vekili Namık Gedik'in vekillik edeceklerine dair Riyaseti Cumhuriyet tezkereleri okundu.

Adana Mebusu Kasım Gülek hakkında ya-

pılmak istenen takip ve muhakemenin devre sonuna bırakılmasına dair Adliye ve Teşkilâtı Esasiye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenin (Esas 3/258, Karar 65), (Esas 3/259, Karar 66) sayılı mazbatalarıyla,

Adana Mebusu Kasım Gülek ve Ankara Mebusu Bülent Ecevit haklarında yapılmak istenen takip ve muhakemenin devre sonuna bırakılmasına dair Adliye ve Teşkilâtı Esasiye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenin (Esas 3/260, Karar 67), (Esas 3/163, Karar 101) sayılı mazbataları kabul olundu.

Muş Mebusu Semsî Ağaoğlu ve iki arkadaşının, Gelir Vergisi Kanununun 6247 sayılı Kanunla değiştirilen 24 ncu maddesinin 1 numaralı bendinin tadili hakkındaki kanun teklifinin reddine dair Bütçe Encümeni mazbatasını üzerinde görüşüldü.

16. XII. 1959 Çarşamba günü saat 15,00 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili
Bursa Mebusu
Agâh Erozan
Kâtip
Samsun Mebusu
Abdullah Keleşoğlu
Kâtip
Kayseri Mebusu
Hakkı Karmel

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1. — 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Hariciye Vekâleti kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası (1/472) (Bütçe Encümenine)

2. — İnhisarlar Umum Müdürlüğünce yaptırılacak Tütün Bakım ve İşletme evleri için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkındaki 5113 sayılı Kanununun 6476 sayılı Kanunla muaddel birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası (1/473) (Gümrük ve İnhisarlar ve Bütçe encümenlerine)

3. — Maliye Vekâleti Kuruluş ve görevleri hakkındaki 2996 sayılı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair 5655 sayılı Kanunla 6991 ve 6995 sayılı kanunlara bağlı cetvellerin tadili hakkında kanun lâyihası (1/474) (Maliye ve Bütçe encümenlerine)

4. — Muvazenei Umumiye dâhil bâzı dairelerin yapı işleri için gelecek yıllara sâri taahhütlere girişilmesi hakkındaki 7020 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin a, b, c ve d fıkralarının değiştirilmesine dair kanun lâyihası (1/475) (Nafia ve Bütçe encümenlerine)

5. — 3204 sayılı Orman Umum Müdürlüğü Teşkilât kanunu ile 3818, 3904, 4777, 6223, 6752 sayılı kanunlara bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası (1/476) (Ziraat ve Bütçe encümenlerine)

Tezkereler

6. — Adana Mebusu Hamza Eroğlu'nun teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/512) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine)

7. — Çankırı Mebusu Ferhan Arkan'ın teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/513) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine)

8. — Erzincan Mebusu Nusret Safa Coşkun'un teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/514) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine)

9. — Gümüşane Mebusu Nihat Sargınalp'ın teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Baş-

vekâlet tezkeresi (3/515) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine)

10. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/516) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine)

11. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/517) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine)

12. — Uşak Mebusu Rıza Sahcı'nın teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/518) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine)

Mazbatalar

13. — Of'un Keler köyünün 6 sayılı hanesinde kayıtlı Mecitoğlu 1334 doğumlu Muhammet (Mehmet) Özkaya diğer adı Burnaz Mehmet'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/472) (Ruznameye)

14. — Manisa'nın Saruhanlı köyüne 287 sayılı hanesinde kayıtlı İbrahimioğlu 1316 doğumlu Ahmet Potçu'nun ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/467) (Ruznameye)

15. — Gaziantep Mebusu Bahadır Dülger'in, Arzuhal Encümeninin 10. VI. 1959 tarihli haftalık karar cetvelindeki 1650 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair tavrî ve Arzuhal Encümeni mazbatası (4/140) (Ruznameye)

16. — Sinob Mebusu Ömer Özen'in, Arzuhal Encümeninin 18. XI. 1959 tarihli haftalık karar cetvelindeki 1871 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair tavrî ve Arzuhal Encümeni mazbatası (4/146) (Ruznameye)

17. — Libya (Trablusgarb) daki Turgutreis manzumesi restorasyonunun Vakıflar Umum Müdürlüğünce yaptırılması hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/415) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,10

REİS — Reisvekili Ağâh Erozan

KÂTIPLER : İhsan Gülez (Bolu), Abdullah Keleşoğlu (Samsun)

3. — YOKLAMA

(İstanbul mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Celseyi açıyorum.

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun lâyhâsının iadesine dair Başvekâlet tezkeresi (1/386, 3/519)

REİS — Tezkereyi okuyoruz.

71-930/2811

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

12 . VI . 1959 tarihli ve 1416 sayılı yazımızla takdim edilmiş olan 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun lâyhâsının iadesine müsaade buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Başvekil
A. Menderes

REİS — Geriverilmiştir efendim.

2. — Mardin Mebusu Aziz Uras'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun maddel 100 nci maddesindeki «Tâyin» kelimesinin tefsiri talebinin geriverilmesine dair takriri (4/145, 4/152)

REİS — Takriri okuyoruz.

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine
«7350» sayılı Kanunun (100) ncü maddesinin üçüncü satırındaki (Tâyin) kelimesinin tefsiri hakkında verdiğim önergeyi geri alıyorum. Gereğine emirlerinizi arz ederim.

15 . XII . 1959
Mardin Milletvekili
Dr. Aziz Uras

REİS — Geriverilmiştir efendim.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — Muş Mebusu Şemsi Ağaoglu ve iki arkadaşının, Gelir Vergisi Kanununun 6247 sayılı Kanunla değiştirilen 24 ncü maddesinin 1 numaralı bendinin tadili hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/130)

REİS — Encümen mazbata muharriri buyurun efendim.

BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ BEHZET BİLGİN (İzmir) — Muhterem arkadaşlarım, bu kanun teklifi üzerine cereyan etmiş olan müzakerelerin ışığı altında ve veril-

miş olan takrirlerle beraber kanun teklifinin Encümenimize iade edilmesini rica ediyorum.

REİS — Efendim, kanun teklifi ruznameye girmiş olması itibarıyla Riyaset re'sen bu iadeyi yapamaz, reylerinize vabestedir. Kanun teklifinin encümene verilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş ve teklif verilen takrirlerle birlikte encümene verilmiştir efendim.

2. — 6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 nci maddesinin tadili ile bu kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkında kanun lâyhâsı ve

Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları
(1/66) (1)

REİS — Bütçe Encümeni mazbatasını okuyorum.

(Bütçe Encümeni mazbatası okundu)

REİS — Mazbata üzerine söz isteyen var mı?

ÂLİM SİPAHİ (Burdur) — Söz istiyorum.

REİS — Buyurun efendim.

ÂLİM SİPAHİ (Burdur) — Muhterem arkadaşlar, yine bir zam teklifi ile karşılıklıya bulunuyoruz. Nafia Vekâleti tarafından hazırlanarak huzurunuzda getirilen bu lâyiha'nın esbabı mucibesinin tetkikinden anlaşılıyor ki Nafia Vekâleti gayrikanuni olarak, usulsüz olarak bir tasarrufla bulunmuştur. Şöyle ki :

6245 sayılı Hareirah Kanununun umumi hükümleri ve bu lâyiha ile ilgili 50 nci ve 49 ncu maddeleri gayet sarîh olduğu halde; Nafia Vekâleti her nedense kendi hizmetlerine arazi zammı diye bir zam tanımak suretiyle tediye bulunmuştur. Bunun gayrikanuni olduğu ve Nafia Vekâletinin sırf keyfî olarak arazi zammı namı altında bir tasarrufla bulunduğu tesbit edilmiş ve 1957 yılı Şubat ayına ait bordrolar Divanı Muhasebat Umumi Heyetince vize edilerek geri çevrilmiştir. 6245 sayılı Hareirah Kanununun 49 ncu maddesi gayet sarîhtir. Bu madde der ki; (Şehir ve kasabaların belediye hudutları dışında ve muayyen bir vazife sahası dâhilinde...)

REİS — Encümen lâyiha'yı kabul etmediğine göre kanunun heyeti umumiyesi üzerinde müzakereye henüz başlamamıştır. Mazbata reddi mutazammındır. Bu itibarla lâyiha'nın heyeti umumiyesi üzerinde değil, mazbata üzerinde konuşmanız lâzımdır.

ÂLİM SİPAHİ (Devamla) — Konuşmam lâyiha'nın heyeti umumiyesi üzerinde değildir. Mazbatanın esbabı mucibesi üzerinde konuşuyorum.

REİS — Kanunun 49 ncu maddesini okumaya başladığınız için müdahale ettim.

ÂLİM SİPAHİ (Devamla) — Muhterem arkadaşlar; Nafia Vekâletinin bu gayrikanuni tasarrufu, arz ettiğim gibi, Divanı Muhasebat tarafından tesbit edilmiş ve reddedilmiştir. Bütçe Encümeni de haklı olarak Nafia Vekâletinin bu teklif etmiş olduğu esbabı mucibeyi reddetmiştir.

(1) 5 S. Sayılı matbuat zaptının sonundadır.

Bu bakımdan bendeniz lâyiha olarak Nafia Vekâletinin hazırlamış olduğu metnin reddini ve Bütçe Encümeni mazbatasının müzakeresini teklif ediyorum. Mâruzatım bu kadardır.

REİS — Mazbata üzerinde başka söz isteyen var mı? Yok. Mazbatayı reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... (Anlaşılmadı, sesleri) Efendim, lâyiha'nın reddini mutazammın Bütçe Encümeni mazbatasını kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Bütçe Encümeni mazbatası kabul edilmiş ve lâyiha reddedilmiştir.

3. — *Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve 15 arkadaşının, İdarei Umumiyei Vilâyet Kanununun 5048 sayılı Kanunla muaddel 116 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları* (2/29) (1)

REİS — Bir takrir var, okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Vilâyet genel meclisi âzalarının günlük tahsisatının artırılması maksadiyle... İdarei Umumiyei Vilâyet Kanununun 5048 sayılı Kanunla muaddel 116 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve arkadaşları tarafından hazırlanan kanun teklifi bugünkü ruznamede yer almış bulunmaktadır.

Vilâyet genel meclisleri 1959 yılı Aralık ayı başından itibaren içtimalara başlamış olduklarından genel meclis âzalarının sözü geçen kanun hükmünden faydalanabilmeleri için işbu kanun teklifinin ruznamedeki diğer maddelere takdimen ve müstaceliyetle görüşülmesini saygı ile arz ve teklif ederim.

Bütçe Encümeni Sözcüsü
Behzat Bilgin

REİS — Efendi, birinci müzakeresi yapılacak maddeler arasında 3 numarada Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve 15 arkadaşının kanun teklifinin, ehemmiyetine binaen, takdimen ve müstaceliyetle görüşülmesi teklif edilmektedir.

Evvelâ, takdimen görüşülmesi hususunu reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Takdimen müzakeresi kabul edilmiştir.

(1) 8 S. Sayılı matbuat zaptının sonundadır.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı?

Efendim, alâkalı Dahiliye Vekilinin bulunmaması itibariyle kanun teklifinin müzakeresine başlamamız mümkün değildir. Bir defaya mahsus olmak üzere teklifin müzakeresi geri bırakılmıştır.

(Müstaceliyet teklifi reye konulmadı, sesseleri)

Heyeti umumiyesinin müzakeresi bitmeden ve maddelere geçilmesi kabul edilmeden müstaceliyet teklifi oya konulamaz efendim.

4. — *Sigorta şirketlerinin murakabesi hakkında kanun lâyihası ve Ticaret ve Adliye encümenleri mazbataları (1/120)*

REİS — Efendim, encümene giden madde henüz gelmedi. Diğer maddelerin de encümene giden maddelerle ilgili olması itibariyle lâyihanın müzakeresi gelecek inikada bırakılmıştır.

Birinci müzakeresi yapılacak maddelerden müzakereye devam ediyoruz.

5. — *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan Krallığı Hükümeti arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasının tasdikine dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Münakalât encümenleri mazbataları (1/331) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan Krallığı Hükümeti arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasının tasdikine dair Kanun

MADDE 1. — 8 Şubat 1958 tarihinde Ankara'da imza edilmiş olan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan Krallığı Hükümeti arasında Hava Ulaştırma Anlaşması» tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

(1) 6 S. Sayılı matbuca zaptın sonundadır.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanunun birinci müzakeresi bitmiştir efendim.

6. — *Edirne Mebusu Rükneddin Nasuhioğlu ve İzmir Mebusu Sebati Acun'un, 5887 sayılı Harclar Kanununun 6955 sayılı Kanunla muadil 97 nci maddesinin «1» numaralı fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifleri ile Kocaeli Mebusu Dursun Erol'un, 5887 sayılı Harclar Kanununa 6955 sayılı Kanunla ilâve edilen muvakkat maddenin tadili hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/244, 2/300, 2/361) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı efendim?

Rükneddin Bey, buyurun.

RÜKNEDDİN NASUHIOĞLU (Edirne) — Muhterem arkadaşlar, yapmış olduğumuz bu teklifi kanuni bir durumu ifade eder. O da şudur :

Muhtelif tarihlerde Türkiye'ye iltica etmiş bulunan mültecilerden, Türk tabiiyetine girebilmek için bir hare alınmaktadır. Bu hare nüfus başına 800 lirdir. Bunlardan çoğu 20 yıldan beri gelmekte olan insanlardır. Bunlardan çoğu evlenmişler, çocuk çocuk sahibi olmuşlardır. Bunların bu harçtan istisna edilmesini temin için bu kanun teklifini arz etmiş bulunuyoruz. Kabulünü arz ve istirham ederim. ğ

REİS — Efendim, Maliye Vekili şu anda hazır bulunmadığına göre kanunun bu birinci müzakeresine devamına imkân yoktur. Kanunun müzakeresi bir defaya mahsus olmak üzere gelecek inikada bırakılmıştır.

7. — *Sıtma Eradikasyonu kanunu lâyihası ve Sıhhat ve İctimai Muavenet, Dahiliye, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/243)*

REİS — Alâkalı Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili seyahattedir. Kanunun birinci müzakeresidir. Bu itibarla bunun da müzakeresi bir defa-

(1) 7 S. Sayılı matbuca zaptın sonundadır.

ya mahsus olmak üzere gelecek İnikada bırakılmıştır.

Gündemde görüşülecek bir madde kalmamış-

tır. 18 . XII . 1959 Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada son veriyorum.

Kapanma saati : 15,25

6. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — *Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin'in kazalarında jandarmanın takviyesi ve kaza jandarma komutanlıklarına subay tayıni hususunda ne düşünüldüğüne dair sūaline Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahriri cevabi (7/592)*

29 . VII . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Dahiliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Mardin Mebusu
Mehmet Ali Arıkan

Üç devlet hududunun birleştiği mühim bir bölge olan Mardin vilâyeti kazalarında, jandarmanın takviyesi ve ezeümle, kaza jandarma komutanlıklarına subay tayıni hususunda vekâletçe ne düşünülmektedir?

T. C.

Dahiliye Vekâleti

12.XII.1959

Jandarma Umum Kumandanlığı

Karargâhı, Ankara

Hrk. I - Kdr. : 68695 - 5457

Konu : Mardin vilâyetinin
jandarma durumu hakkında

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reîsliğine
Ankara

Ref : Kanunlar Müdürlüğü 7/59-3502-15074 sayılı ve 18 Kasım 1959 tarihli emre :

Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın tahriri sual tahriri tettekik edildi :

1. Mardin vilâyet jandarmasının halen er kadro noksanı yoktur.

2. Bu vilâyet ayrıca, asayişle ilgili çalışmalara hız verilmek maksadiyle bir kısım kuvvetle takviye edilmiş bulunmaktadır.

3. Mardin vilâyetinde beş kaza jandarma kumandanları, subay; beş kaza jandarma kumandanları da astsubaydır.

Mardin Merkez Jandarma Birlik Kumandanlığına ayrıca bir binbaşı tâyin edilmiş bulunmaktadır.

Gereğini saygı ile arz ederim.

Dahiliye Vekili
Dr. Namık Gedik

2. — *Adana Mebusu Suphi Baykam'ın, Türkiye Petrol İşçileri Sendikası İzmit Şubesi Başkanının ne sebeple Sendika Başkanlığından uzaklaştırıldığına dair sūaline Çalışma Vekili Halûk Şaman'ın tahriri cevabi (7/604)*

23.IX.1959

T. B. M. M. Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Çalışma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Adana Mebusu
Dr. Suphi Baykam

Türkiye Petrol İşçileri Sendikası İzmit Şubesi Başkanı İbrahim Çetkin hangi sebeplerle Sendika Başkanlığından uzaklaştırılmıştır? Adı geçen Sendika Başkanı hakkında bir işlem yapılmış mıdır?

T. C.

Çalışma Vekâleti

14.XII.1959

Çalışma Umum Müdürlüğü

Sayı : 1014-1/10712

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

18.XI.1959 gün ve 7604-3634/15844 sayılı yazıları cevabıdır.

Türkiye Petrol İşçileri Sendikası İzmit Şubesi Başkanının bu görevinden uzaklaştırılması hakkında Adana Mebusu Suphi Baykam'ın tahrirî sual takriri hakkındaki cevap ekli olarak tekdîm kılınmıştır.

Keyfiyeti saygılarımla arz ederim.

Çalışma Vekili
Halûk Şaman

10.XII.1959

Adana Mebusu Suphi Baykam'ın 23.IX.1959 günlü yazılı sual takririne cevaptır :

Bilinmesi lâzımgeldiği üzere İşçi Sendikaları 5018 sayılı Sendikalar ve 3512 sayılı Cemiyetler kanunlarına göre kurulan ve şahsiyeti hükmiye-yi haiz bulunan teşekküllerdir.

Bunların faaliyet ve idareleri de aynı kanunlarla Medenî Kanununun bu husustaki hükümlerine ve kendi hususi nizamnamelerine tâbi olup idari makam ve mercilerin bu hususta her hangi bir müdahale salâhiyetleri yoktur.

Mezkûr Sendika İdare Heyetinin kararıyla vazifesinden uzaklaştırılan Başkan İbrahim Çepkin'e mezkûr sendika tarafından tatbik olunan bu muamelenin sebep ve saiklerinin ne olduğunun Vekâletince bilinemiyeceği tabiidir.

Çalışma Vekili
Halûk Şaman

3. — *Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, askerî eğitim merkezlerinde devamlı vazife görenlerin lojmanları hakkında bir tedbir düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in tahrirî cevabı (7/665)*

24 . XI . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sualimin Millî Müdafaa Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Burdur Milletvekili
Fethi Çelikbaş

Askerî eğitim merkezlerinde devamlı vazife görenlerin lojmanları hakkında Vekâlet bir tedbir düşünmekte midir?

T. C.

Millî Müdafaa Vekâleti

11.XII.1959

Hususi

7

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Kanunlar Müdürlüğü 3846-16974-6/665 sayılı tezkereleriyle talep buyurulan, Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, tahrirî sual takririne ait cevabın ilişikte sunulduğunu arz ederim.

Millî Müdafaa Vekili
E. Menderes

T. C.

Millî Müdafaa Vekâleti

Müşteşarlığı

Ankara

Askerî Eğitim merkezlerinde devamlı vazife görenlerin iskân edilmeleri için her sene bütçe ile alınan tahsisatın müsaadesi nispetinde lojman inşaatı vekâletçe bir programa bağlanmıştır.

Bu programın tatbikatından olarak, 1959 bütçesinden tefrik edilen tahsisatla 5 eğitim merkezinde 132 dairenin inşasına başlanılmış ve inşaat devam etmektedir.

1960 bütçesiyle de başlananların tamamlanması ve yeniden 162 dairenin inşası hususu programa alınmış bulunmaktadır.

4. — *Diyarbakır Mebusu Halil Turgut'un, Dicle - Hani, Hani - Lice, Lice - Kulp, Kulp - Muş yollarının yapımının ne durumda olduğuna dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı (7/711)*

20 . XII . 1958

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Aşağıdaki sorunun Sayın Nafia Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletinizi saygılarımla arz ederim.

Diyarbakır Mebusu
Halil Turgut

Soru :

Dicle - Hani, Hani - Lice, Lice - Kulp, Kulp - Muş yollarının halen yapımı ne durumdadır? Nafia Vekâletinin 1959 ve sonraki yıllarda bu yolların yapımı hakkındaki tasavvuru nedir?

Kulp - Muş yolunun mühim askerî bir yol olduğu gereği karşısında Nafia Vekâleti ile Millî Müdafaa Vekâleti arasında bu hususta bir iş birliği mevcut mudur?

T. B. M. M.
Umumi Kâtipliği
Kanunlar Müdürlüğü
No. 2442

7.XII.1959

Nafia Vekâletine

14 . 1 . 1959 tarih ve 2442 sayılı yazımıza
ektir :

Diyarbakır Mebusu Halil Turgut'un, Diçle - Hani, Hani - Lice, Lice - Kulp, Kulp - Muş yollarının yapımının ne durumda olduğuna dair şifahi suali, cevap günü olan 4 . XII . 1959 tarihli 10 ncu İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, tahrirî cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi V.

T. C.
Nafia Vekâleti
Vekil
990
14.XII.1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine,

7 . XII . 1959 gün ve 7 - 711/2442 - 10042 sayılı yazılarına karşılıktır :

Diyarbakır Mebusu Halil Turgut tarafından verilip, cevap günü adigeçenin hazır bulunmaması sebebiyle yazılı soruya inkılâbeden, şifahi sual takrirî aşağıda cevaplandırılmıştır.

Diçle - Hani :

Diçle, Ergani üzerinden, Hani ise doğrudan doğruya Diyarbakır'a bağlı olduğundan, Diçle - Hani yolu, hiçbir tarafa bağlantısı olmayan Lice - Kulp - Muş yolu kadar mühim ve yapımı müstacel görülmemektedir. Bununla beraber, bu kısımdaki 80 mt. açıklıkta Dibni köprüsü 1960 yılı mutasavver programına ithal edilmiştir. Bu kısımda, köprünün ikmalini mütaakıp yol faaliyetine başlanacaktır.

Hani - Lice :

1958 iş mevsiminde 7 m. genişlikte inşa edilerek, her mevsimde geçit verir hale sokulmuştur.

Lice - Kulp :

1958 ve 1959 yıllarında yapılan çalışma neticesinde ve 1959 yılında sarf edilen 950 192,60 lira ile Lice - Kulp arasında, tesviye ve sanat yapılarının mühim bir kısmı tamamlanarak yaz geçidi temin edilmiştir.

Ayrıca 0 + 000 — 18 + 000 arasında kış geçidinin de sağlanması için çalışılmakta ve stabilize çekilmektedir. Bu kısmın mevsim sonunda tamamlanmasına çalışılacaktır.

40 Km. olan Lice - Kulp yolunun geri kalan 22 Km. kısmı 1960 yılı sonunda her mevsim geçit verir hale getirilecektir.

Kulp - Muş :

Bu aradaki Kulp dere köprüsü 451 956,57 lira bdellee 15 . IX . 1958 tarihinde ihale edilmiştir. Halen köprünün Muş orta ayağının temel betonu dökülmüş, elevasyon 2,5 m. yükseltilmiştir. Muş kenar ayağında ise temel betonu dökülmüş elevasyon kalıbı yapılmıştır.

Bu kısmın tesviye ve sanat yapılarına 1960 yılında başlanacaktır.

Lice - Kulp - Muş yolunda 1960 yılında yapılacak işler için mutasavver programda 1 500 000 TL. ayrılmış durumdadır.

Lice - Kulp - Muş yolunun askerî ehemmiyetine binaen Millî Müdafaa Vekâletince de yapımı ehemmiyetle istenmiştir.

Bu yol için, Karayollarınca tahsis edilen makinalardan başka, yollar 9. Bölge Müdürlüğü ile 7. Kolordu Kumandanlığı arasında 27 . IV . 1959 tarihinde akdedilen protokolle temin edilen askerî makinalar yolun ikmaline kadar bu işte çalışacaklardır.

Saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
T. İleri

Not : Kroki ve makina listesi ilişiktir.

Lice - Kulp - Muş yolunda çalışan karayollarına
ait makina listesi

2	Aded	Krupp	Kamyon
3	»	Inter	»
3	»	TD-20	Buldozer
3	»	TD-18	»
2	»	TD-24	»
2	»	TD- 9	»
2	»	Turnapul	
4	»	Motörsüz Skreyper	
2	»	Motogreyder	
2	»	Kompresör	
1	»	Fordson Traktör	
2	»	Keçiyacağı	
2	»	Arasöz	
1	»	Dodge Damdtrak Kamyon	
1	»	Kaynak Makinası	
1	»	Yağlama Makinası	
2	»	Dodge Pikap	
1	»	Ekskavatör (Yükleyici)	

Askerî makinalar listesi

2	Aded	Buldozer
1	»	Greyder
1	»	Kreyen
1	»	Kamyon
1	»	Kompresör
1	»	Cip

TASHİH

Bu İnikat Zabıt Ceridesinin sonuna bağlı 6 S.
Sayılı matbuanın 2 nci satırındaki «tadiline» keli-
mesi «tasdikine» olarak tashis edilecektir.

6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 nci maddesinin tadili ile bu kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/66)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 571/2083

19 . VII . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 nci maddesinin tadili ile bu kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkında Nafia Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 21 . VI . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının, esbabı mucibesıyla birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Nafia Vekâletine mevdu vazifelerin ehemmiyetli bir kısmı, arazi üzerinde bilfiil çalışan ve tâbi olduğu statü itibariyle işçi telâkki edilen hizmetliler tarafından ifa edilmektedir.

Şoför, operatör, sondör, trafik, sayım ve işaretleme montörleri gibi sabit bir iş merkezinde çalışmayıp arazi üzerinde seyyar vazife ifa üzere istihdam olunan elemanlara, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerinin tatbiki mümkün görülememektedir. Çünkü, bir hizmetliye Harcırah Kanunu hükümlerinin tatbiki, o hizmetlinin vazifesini ifa için evvelâ sabit bir iş merkezinde bulunması ve icabedince seyahate çıkma durumunda olması lâzımdır.

Halbuki, misal olarak yukarda zikredilen elemanlar, bilfiil arazide çalışmak veya seyyar vazife ifa üzere işe alınmaktadırlar. Harcırah Kanununda «Muvakkat vazife» olarak kabul edilen hususlar, bunların vazifei asliyelerini teşkil etmektedir, göyle ki:

6245 sayılı Harcırah Kanunu da, bu durumu nazarı itibara alarak 49 ncu maddesiyle «Seyyar vazife görenler» ve 50 nci maddesiyle «Fiilen arazi üzerinde çalışanlar» için umumi hükümlerden ayrı esaslar vaz'etmiş bulunmaktadır. 50 nci maddenin 1, 2, 3, 4, 5 No. lu bentlerinde derpiş olunan vazifelere nazaran arazi üzerinde çalışmayı icabettiren nafia işlerinin, maddenin maksad ve ruhuna daha uygun, daha yakın bir mâna ve değer taşıdığına şüphe yoktur.

Nitekim, Nafia Vekâleti de bu eksikliği müşahede etmiş ve Harcırah Kanunu umumi hükümlerinden istifade edemiyen ve 49 ncu ve 50 nci maddelerin şümulüne ithali de mümkün olmayan elemanların katlandıkları mahrumiyetleri karşılamak maksadiyle, «Arazi zammı» adı altında bir tazminatı personeline ödiyegelmekte bulunmuştur.

Ancak, Divanı Muhasebat Umumi Heyetinin 31 . I . 1957 gün ve 2328 - 2 sayılı Kararı ile «Arazi zamları harcırah mahiyetinde telâkki» edilerek 1957 Şubat ayına ait bordrolar vize edilmemiş ve böylece arazi zamlarının ödenmesi imkânsız bir hale gelmiştir.

Yukarda izah edilen sebeplerden dolayı arazi üzerinde nafia işlerinde çalışan hizmetlilere 1957 Şubat tarihine kadar verilegelmiş bulunan arazi zamlarına kanuni bir değer kazandırabilmek maksadı ile bu kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye Encümeni
Esas No. 1/66
Karar No. 7

18 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 nci maddesinin tadiliyle bu kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkındaki kanun lâyihası, encümenimizde alâkalı vekâletler temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere olundu :

Kanun lâyihasının mucip sebepleri encümenimizce de yerinde görülerek 1 nei madde aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat madde ile temin edilmek istenilen hükmün tesisine lüzum ve mahal kalmadığı vekâlet mümessili tarafından beyan edilmiş ve bu talep yerinde görülerek mezkûr maddenin tayyina karar verilmiştir.

Diğer maddeler ise aynen kabul edilmiştir.

Bu esaslar dâhilinde hazırlanan lâyiha ha-

valesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Maliye Encümeni Reisi Mazbata Muharriri ve
Bursa bu mazbata Kâtibi

K. Yılmaz

Bursa

M. Kayalar

Amasya

Bursa

Çorum

H. Koray

Y. Teksel

C. Köstekçi

Gümüşane

Kars

Kırklareli

A. Karaman

O. Yeltekin

A. Sakman

Konya

Malatya

H. Â. Keymen

M. Z. Tulunay

İmzada bulunamadı

Zonguldak

A. Akın

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 nci maddesinin tadili ile bu kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

«Madde 50. — Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilerden (4 neü maddenin son fıkrası şümulüne girenler dâhil) 1, 2, 3 ve 5 numaralı bentlerde yazılı olanlara her türlü arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için, 4 numaralı bendinde yazılı olanlara Ankara dışında görevle geçirdikleri günler için, 6 numaralı bentte yazılı olanlara dairelerince tesbit edilecek iş sahaları dışında geçirdikleri günler için derece ve vazifelerinin mahiyetine göre her yıl Bütçe Kanununa bağlı bir cetvel ile tesbit edilecek miktarlarda yevmiyeler tazminat olarak verilir.

1. Harita almak veya harita almaya mütaallik işleri görmek üzere araziye çıkan Harita ve Orman Umum müdürlükleri fen memurlarına;

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

6345 sayılı Harcırah Kanununun 50 nci maddesinin tadili ile bu kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Lâyihanın 1 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Mal. E.

2. Amenajman, teşcir ve orman sınırlama işlerinde fiilen çalışan orman fen memurları ile teknik memurlara ve diğer memur ve hizmetlilere;

3. Toprak üzerinde ve köylerde kadastro ve tapu tahriri işlerinde ve Tapulama Kanununun tatbikinde bilfiil çalışan memur ve hizmetlilerle gezici hâkimlere;

4. Toprak komisyonları reis, âza ve memurları ile tâyinleri merkezden yapılan hizmetlilerine ve bu komisyonların buldukları yerlerde gezici olarak vazifelendirilen hâkim, zabıt kâtibi ve mübaşirlere; (6092 sayılı Kanunun birinci maddesinin son fıkrası gereğince teşkil olunan komisyonların memur olan âzaları dâhil);

5. Maden arama işlerinde çalışan mühendis, jeolog, prospektörler ve bunlarla beraber çalışması zaruri bulunan diğer memur ve hizmetlilere;

(Orman sınırlama komisyonlarıyla kadastro ve tapu tahriri komisyonlarının memur olmayan âzalarına ve bilir kişilere bu kanunun 8 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü dâhilinde yevmiye verilir.)

6. Seyyar olarak Nafia işlerinde çalışan hizmetlilere;

MUVAKKAT MADDE — 1957 yılı Mavazenei Umumiye Kanununa bağlı (H) cetvelinin fiilen arazi üzerinde çalışanlara verilecek tazminatı gösteren IV. kısmının sonuna, «6245 sayılı Harırah Kanununun 50 nci maddesinin 6 numaralı bendinde yazılı olanlara 6 lira tazminat yevmiyesi verilir» bendi ilâve edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

26 . VI ., 1957

Başvekil

Devlet Vekili

A. Menderes

M. C. Bengü

Devlet Vekili ve

M. M. V. V.

Devlet Vekili

Ş. Ergin

E. Kalafat

Devlet Vekili

Adliye Vekili

C. Yardımcı

H. A. Göktürk

MADDE 2. — Lâyihanın 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Lâyihanın 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
-----	<i>Dr. N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
-----	<i>H. Polatkan</i>
Maarif Vekili	Nafia Vekili ve
<i>A. Özel</i>	Hariciye V. V.
İkt. ve Ticaret Vekili	<i>E. Menderes</i>
<i>A. Aker</i>	<i>N. Körez</i>
Güm. ve İnh. Vekili	Ziraat Vekili
<i>H. Hüsmen</i>	<i>E. Budakoğlu</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
<i>A. Demirer</i>	<i>Mümtaz Tarhan</i>
İşletmeler Vekili	
<i>S. Ağaoğlu</i>	

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/66
Karar No. 10

27 . XI . 1959

Yüksek Reisliğe

6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 nci maddesinin tadili ile bu kanuna muvakkat bir maddede eklenmesi hakkında Nafia Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 19 Temmuz 1957 tarihli ve 71 - 571/2083 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâiyhası ile Maliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye ve Nafia Vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâiyhası, esbabı mucibesinde de belirtildiği üzere Nafia Vekâleti, Devlet Karayolları ve Su İşleri Umum Müdürlükleri teşkilâtlarında asli vazifeleri icabı muayyen bir bölgede seyyar olarak vazife gören şoför, operatör, sandör, trafik, sayım ve işaretleme montörleri gibi elemanlara da, iş sahaları dışında geçirdikleri günler için, 6245 sayılı Harcırah Kanununun 50 nci maddesinde sayılanlar misillü her yıl Bütçe Kanununa bağlı bir cetvel ile tesbit

edilecek miktarlarda yevmiyelerinin tazminat olarak verilmesini istihdaf etmektedir.

Lâiyhanın encümenimizde yapılan tetkik ve müzakeresi neticesinde, Harcırah Kanununun belediye hudutları haricinde seyyar olarak vazife görenlere verilecek harcırahı tesbit eden 49 ncu maddesinde, şehir ve kasabaların belediye hudutları dışında ve muayyen bir vazife sahası dâhilinde seyyar olarak vazife gören müvezzi, muakkip, mübaşir, sağlık memuru, sağlık koruyucusu, köy grup ebesi, mücadele memuru, muhafaza memuru, takip memuru, koruma memuru, tahsil memuru, tahsildar, gezici başöğretmen, öğretmen ve tarım memuru gibi memur ve hizmetlilere yevmiye ve yol masrafı verilemeyeceği,

Bu gibilere aslı istihkaklarına ilâveten aylık ve ücret tutarlarının yüzde otuzunu geçmemek üzere alâkalı vekâlet ile Maliye Vekâleti arasında tesbit olunacak bir tazminat verileceği hükmü mevcud olduğundan, Nafia teşkilâtında

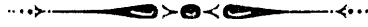
asli vazifeleri icabı seyyar vazife görenlerin de 49 neu maddede sayılanlara müşabih vazife ifa ettikleri cihetle bu personelin de mezkûr madde şumulü dâhilinde mütalâa edilmesinin icabedeceği,

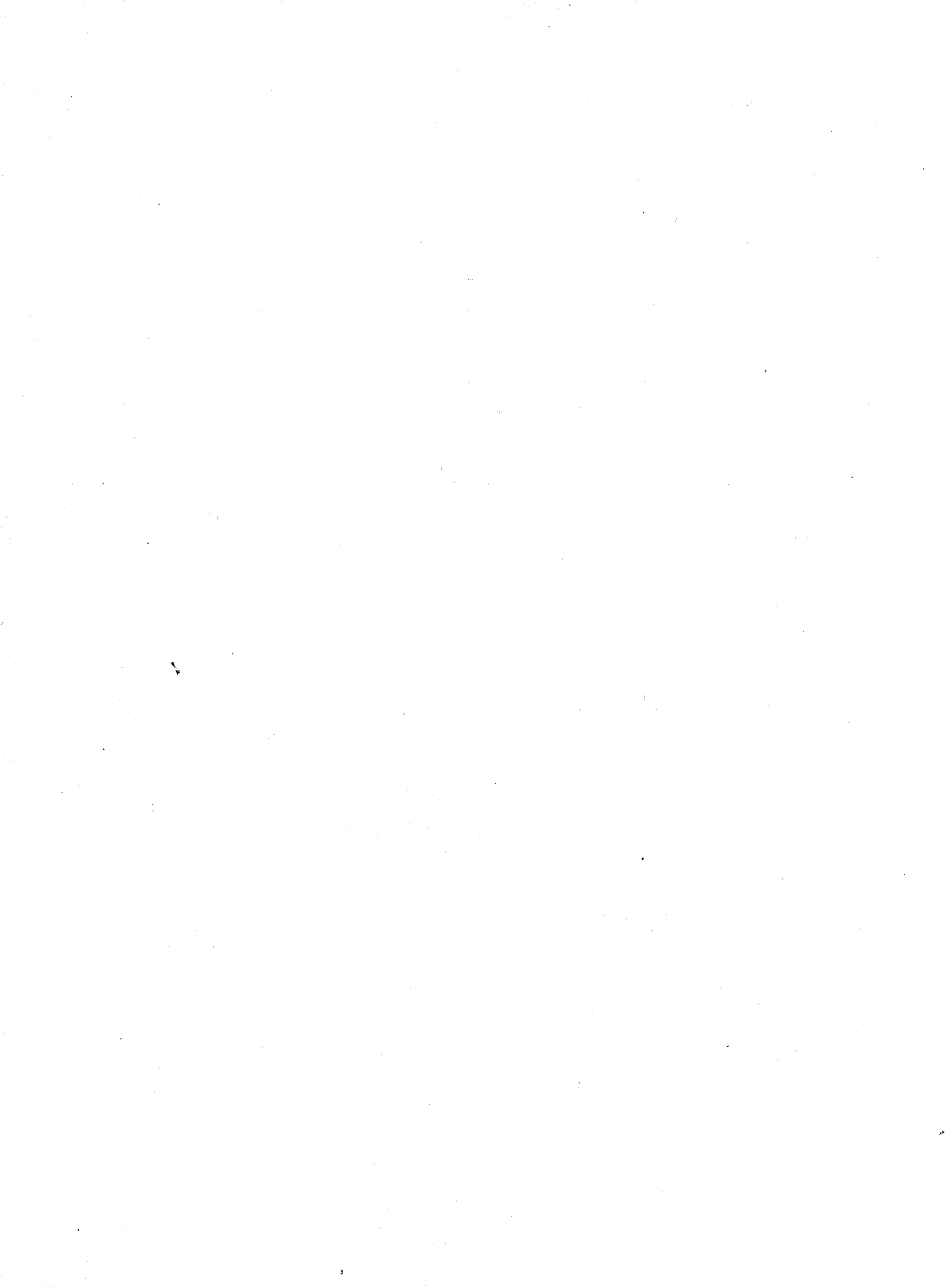
Anlaşılmış olduğundan yeni bir hükmün tedvinine lüzum olmadığından lâyihanın kabulüne imkân görülememiştir.

Mazbatamız Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reislîğe sunulur.

Reis	Reis V.	Mazbata M.
Bahkesir	Muğla	İzmir
H. İmre	N. Özsan	B. Bilgin
Kâtip		
Diyarbakır	Ankara	Artvin
M. H. Ünal	İ. Seçkin	H. Çeltikçioğlu

Aydın	Bolu	Bursa
N. Celim	S. Bilir	H. Köymen
Çorum	Çorum	Diyarbakır
H. Bulgurlu	Y. Gürsel	H. Turgut
Giresun	İsparta	İstanbul
M. Şener	T. Tırlı	N. Kırsan
Kastamonu	Kastamonu	Konya
N. Batur	M. İslâmoğlu	M. Bağrıaçık
Maraş	Rize	Sakarya
E. Soysal	M. Önal	N. Kirişcioğlu
İmzada bulunamadı		
Sinob		Trabzon
Ö. Özen		İ. Şener
Yozgad		Zonguldak
T. Alpay		H. Timur

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan Krallığı Hükümeti arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasının tadiline dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Münakalât encümenleri mazbataları (1/331)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 859/455

11 . II . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimî İcra Vekilleri Heyetince 11 II . 1959 tarihinde kararlaştırılan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan Krallığı Hükümeti arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasının tasdikine dair kanun lâyihasının, esbabı mucibesini ve ilişkisi ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim. *

Başvekil V.

E. Menderes

ESBABI MUCİBE

5 Haziran 1945 tarihli 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan Beynelmîl Sivil Havacılık Anlaşması ile milletlerarası sivil havacılığın temelleri kurulmuştur. Anlaşma hükümleri, milletlerarası havacılığın muhtelif memleketler arasında akdolunacak iki taraflı anlaşmalara dayanan bir sistem halinde inkişafını teşvik ve bu yolda yapılacak anlaşmaların ana hatlarını tâyin ederek aralarında müşaheret temin eylemektedir.

Son senelerde sivil havacılığın gelişmesine her tarafta hız verilmiş ve bu meyanda Hükümetimiz muhtelif memleketlerle yirmi üç hava anlaşması imzalamıştır. Bu kere Afganistan Hükümeti tarafından bir hava ulaştırmaları anlaşması akdi hususunda vâkı teklif kabul edilmiş ve görüşmeler neticesinde 8 Şubat 1958 tarihinde bir Anlaşma imzalanmıştır.

Mezkûr Anlaşmanın umumi hükümleri Şikago Anlaşması esaslarına uygun bulunmaktadır. Bu hükümlere göre hava seyrüseferlerine mütaallik millî kanun ve nizamlara riayet edilecek; her iki memleket arasında devamlı hava servisi açılacaktır. Bu suretle, gerek memleketimizin ulaştırma imkânları, gerek Afganistan ile aramızdaki münasebetlerin inkişafı bakımından Anlaşma faydalı sayılmakta ve iktisadi sahada ilişik temasların gelişmesine âmil olacağı düşünülerek Anlaşmanın tasdiki Yüksek Meclisin tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/331

Karar No. 25

14 . V . 1930

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan Krallığı Hükümeti arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasının tasdikine dair kanun lâyihası, encümenimizde alâkah hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi :

Yapılan incelemede gerek hükümet temsilcilerinin verdiği izahat ve gerekse esbabı mucibede serdedilen hususlar yerinde görülerek kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Münakalât Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni	M. M.	Kâtip
Reisi	Kastamonu	Amasya
İzmir	B. Aktaş	İ. Olgaç
M. Çavuşoğlu		

Antalya	Bilecik	Çanakkale
A. Tokuş	E. Çolak	H. Alyot
Çorum	Çorum	Denizli
S. Baran	K. Terzioğlu	A. Çobanoğlu
Giresun	Giresun	İzmir
H. Bozbağ	M. Şener	N. Pınar
İzmir	Konya	Manisa
İ. Sepahioğlu	H. R. Atademir	S. Ağaoğlu
Manisa	Manisa	Manisa
H. Bayur	Ş. Ergin	N. Körez
Nevşehir	Sakarya	Muğla
M. H. Ürgüblü	H. O. Erkan	B. Belge

Münakalât Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Münakalât Encümeni

Esas No. 1/331

Karar No. 2

10 . XII . 1930

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Afganistan Krallığı Hükümeti arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasının tasdikine dair kanun lâyihası, encümenimizde Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Yapılan müzakerede Hükümet temsilcilerinin vermiş olduğu izahat ve gerekse lâyiha esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizde de yerinde görülerek kanun lâyihası aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Münakalât Encümeni Reisi Y.	Kâtip
Mazbata Muharriri	Bahkesir
Afyon Karahisar	Mücteba İştin
Rıza Çerçel	Tokad
Bahkesir	R. Ulusoy
A. Kalıpsızoğlu	İmzada bulunamadı
Tunceli	Yozgad
H. Aydın	F. Nizamoğlu
İmzada bulunamadı	
İstanbul	Zonguldak
A. N. Bekdik	H. Ulus

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan Kıralığı Hükümeti arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasının tasdikine dair Kanun lâiyhası

Madde 1. — 8 Şubat 1958 tarihinde Ankara'da imza edilmiş olan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan Kıralığı Hükümeti arasında Hava Ulaştırma Anlaşması» tasdik edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

Madde 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

11 . II . 1959

Başvekil V. <i>E. Menderes</i>	Devlet Vekili
Devlet Vekili <i>A. Aker</i>	Devlet Vekili ve Münakalât V. V. <i>M. Kurbanoğlu</i>
Devlet Vekili ve Çalışma V. V. <i>H. Şaman</i>	Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i>	Dahiliye Vekili ve Hariciye V. V. <i>N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>
Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i>	Nafia Vekili <i>T. İleri</i>
Ticaret Vekili <i>H. Erkmén</i>	Sih. ve İç. Mua. Vekili <i>Dr. Lâtîfi Kırdar</i>
Ğüm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsman</i>	Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
Sanayi Vekili	Bas. - Yay. ve Turz. Vekili <i>S. Somuncuoğlu</i>
İmar ve İskân Vekili <i>M. Berk</i>	Koordinasyon Vekili ve Sanayi V. V. <i>S. Ataman</i>

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AFGANİSTAN KIRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Afganistan Kırallığı Hükümeti (bundan böyle Âkîd Taraflar denecek) kendi ülkeleri arasında hava ulaştırmalarına dair bir Anlaşma akdine karar vererek, bu maksatla usulü dairesinde yetkilendirilmiş temsilciler tâyin etmişler ve bunlar aşağıdaki hükümler üzerinde mutabık kalmışlardır.

Madde — 1.

Bu Anlaşmada zikrolunan terimlerin ifade ettikleri mânalar şunlardır :

a) «Hava servisleri», «Milletlerarası hava servisleri», «Hava yolu işletmesi» ve «Teknik iniş» terimleri hakkında 7 Aralık 1944 te Şikago'da imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasının 96 nci maddesi tatbik edilir. (bundan böyle Şikago Anlaşması denilecek.)

b) «Ülke», bir devletin hâkimiyeti altında bulunan arazi ile ona bitişik karasularıdır.

c) «Yetkili havacılık makamı», Türkiye'de Mûnakaâlât Vekâleti, ve Afganistan'da Afgan Havacılık Makamı Başkanı veya bu vazifeyi yapmağa yetkilendirildiği beyan olunacak şahıs veya dairelerdir.

d) «Tâyin edilmiş hava yolu işletmesi», Âkîd Taraflardan birinin diğerine bu Anlaşmanın 3 ncü maddesi gereğince ve yazılı olarak bildirdiği müessesedir.

Madde — 2.

Âkîd Taraflardan her biri, diğerine, tâyin edilmiş hava yolu işletmesinin Ek'te zikredilen hatlarda milletlerarası hava servisleri kurması ve işletmesi (bundan böyle «tasrih edilen hatlar» ve «mutabık kalınan hava servisleri» denecektir) için bu Anlaşmada bahsi geçen hakları tanıyacaktır.

Madde — 3.

1. Mutabık kalınan hava servislerine, kendisine haklar tanınan Âkîd Tarafın ihtiyarına göre, derhal veya daha ileri bir tarihte başlanabilir; ancak :

a) Kendisine haklar tanınan Âkîd Taraf, tasrih edilen hatlar için bir hava yolu işletmesi tâyin etmedikçe,

b) Hakları tanıyan Âkîd Taraf, ilgili hava yolu işletmesine gereken işletme müsaadesini vermedikçe hava servislerine başlanamaz. İşletme müsaadesi, bu maddenin 2 nci fıkrası ve bu Anlaşmanın 9 ncü maddesi hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, gecikmeksizin verilecektir.

2. Âkîd Taraflardan birinin tâyin edeceği havayolu işletmesinin, milletlerarası hava servislerine tatbik edilen kanun ve nizamnamelere riayet edeceği hususunda diğer Âkîd Tarafın yetkili havacılık makamlarını tatmin etmesi istenebilir.

3. Âkîd Taraflardan birinin verdiği veya muteber kıldığı ve yürürlükte olan uçuşa elverişlilik sertifikaları ile havacı personel lisanslarını Ekte tasrih edilen hatlarda mutabık kalınan hava servislerinin işletilmesi gayesiyle, diğer Âkîd Taraf da normal olarak muteber sayacaktır. Ancak, Âkîd Taraflardan her biri kendi ülkesi üzerinde yapılacak servislerde kendi tebaasına başka bir Devlet tarafından verilen sertifika ve lisansları tanımamak hakkını muhafaza eder.

4. Âkîd Taraflardan birinin milletlerarası hava servislerinde kullanılan uçakların kendi ülkesine giriş ve çıkışı hakkındaki veya anılan uçakların kendi ülkesi sınırları içinde buldukları müddetçe işletilmesi ve seyrüseferi ile ilgili kanun ve nizamları diğer Âkîd Taraf havayolu işletmelerinin uçaklarına da tatbik edilecektir.

5. Âkîd Taraflardan her birinin ülkesinde yolcuların, mürettebatın veya yükün giriş, kalış ve çıkışını (giriş, kalış, çıkış, muhaceret, pasaport, gümrük ve karantina bakımından) tanzim eden

kanun ve nizamnameler, diğer Akıd Tarafın tâyin edilmiş havayolu işletmelerinin uçakları ile nakledilen yolculara, mürettebata ve yüke de, anılan ülkede buldukları sırada, tatbik edilecektir.

Madde — 4.

Akıd Taraflardan her birinin tâyin ettiği havayolu işletmelerine, mutabık kalınan hava servislerini işletirken aşağıdaki haklar tanınacaktır :

- a) Diğer Akıd Tarafın ülkesi üzerinden uçmak,
- b) O ülkede teknik iniş yapmak,
- c) Milletlerarası yolcu, yük ve posta alıp boşaltmak üzere bu Anlaşma Ek'inde tasrih edilen noktalara inmek ve kalkmak.

Madde — 5.

Akıd Taraflar aşağıdaki hususlarda mutabıktırlar :

1. Akıd Tarafların havayolu işletmelerince sağlanan ulaştırma kapasitesi trafik taleplerine intibak ettirilecektir.

2. Akıd Taraflarca tâyin edilen havayolu işletmeleri, müşterek hatlardaki servislerinde, birbirlerinin servislerine hânel getirmemek üzere karşılıklı menfaatlerini göz önünde bulunduracaklardır.

3. Bu Anlaşma Ekinde derpiş olunan servislerin başlıca gayesi, havayolu işletmesinin aidolduğu memleket ile servisin yapılacağı memleket arasındaki trafik ihtiyaçlarını karşılayacak kapasiteyi sağlamaktır.

4. Bu anlaşma ekinde tasrih edilen noktalarda, üçüncü bir memlekete gidecek ve o memleketten gelecek milletlerarası trafiği almak veya boşaltmak hakkı, her iki Akıd Tarafca teyidedilen muntazam inkişaf umumi prensiplerine göre tatbik edilecek ve kapasite,

- a) Menşee memleket ile servisin yapılacağı memleketler arasındaki trafik ihtiyaçlarına,
- b) Mutabık kalınan hava servislerinin iktisadi işleyiş icaplarına,
- c) Mahallî ve muntakavi servisler göz önünde tutularak, servislerin geçtiği bölgelerdeki trafik ihtiyaçlarına uygun olacaktır.

Madde — 6.

1. Her iki Akıd Tarafın yetkili havacılık makamları, işbu Anlaşma ile tesbit edilen esasların memnuniyet verici bir şekilde tatbiki için, bilgi teatisinde bulunacaklardır.

2. Akıd Taraflardan herbiri, tâyin ettiği havayolu işletmesinin;

a) Tarifelerini, bunlarda yapılacak değişiklikleri ve tasrih edilen hatlarda sağladıkları kapasite ile ilgili bilgileri,

b) Mahreç ve mevrit yerini de ihtiva etmek üzere, diğer Akıd Taraf ülkesinden veya bu Taraf ülkesine veya transit olarak taşıdıkları milletlerarası yolcu, yük ve posta ile ilgili istatistiki malûmatı,

Diğer Akıd Tarafın yetkili havacılık makamına zamanında ve tatmin edici bir şekilde vermesini temin etmekle mükelleftir.

Madde — 7.

1. Mutabık kalınan hava servislerine başlanırken ücret tarifeleri, işletme masrafları, mâkul bir kâr haddi, servis hususiyetleri (sürat ve barındırma standartları gibi) dâhil teknil ilgili faktörler ve tasrih edilen yolun her hangi bir kısmı için diğer hava yolu işletmelerinin tatbik ettikleri tarifeler de nazarı itibara alınacaktır. İşbu ücret tarifeleri bu madde hükümlerine uygun surette tesbit edilecektir.

2. Tâyin edilen ilgili havayolu işletmeleri, mümkün oldukça ücret tarifeleri üzerinde Milletlerarası Hava Nakliyat Birliğinin tarife tesbit teşkilâtı delâletiyle mutabık kalacaklardır. Buna imkân ol-

madığı zaman, tasrih edilen hatların herbirine ait ücret tarifeleri hakkında tâyin edilen havayolu işletmeleri aralarında mutabık kalacaklardır. Bu suretle mutabık kalınan ücret tarifelerinin tatbiki her iki Âkîd Taraf havaacılık makamlarının muvafakatine tâbi olacaktır.

3. Tâyin edilen havayolu işletmeleri bu maddenin ikinci fıkrasına göre tesbit edilecek tarifeler üzerinde mutabık kalmadıkları veya Âkîd Taraflardan birinin havaacılık makamları kendilerine ibraz edilen tarifeleri tasvibetmedikleri takdirde, Tarafların havaacılık makamları münasip tarifeler üzerinde mutabakata varmaya gayret edeceklerdir.

4. Bu maddenin 3 ncü fıkrasına göre anlaşmaya imkân olmadığı takdirde, ihtilâf bu Anlaşmanın 12 nci maddesi hükümleri mucibince hallolunacaktır.

5. Her iki Âkîd Tarafın havaacılık makamlarınca tasvip veya bu Anlaşmanın 12 nci maddesi hükümleri mucibince bir hakem heyeti tarafından tesbit edilmedikçe, hiçbir yeni veya tadil edilmiş ücret tarifesi meriyete girmeyecektir. Bu maddenin hükümleri mucibince tarifelerin tesbitine kadar eski tarifeler mer'î kalacaktır.

Madde — 8.

1. Âkîd Taraflardan birinin ülkesine, diğer Âkîd Tarafa tâyin edilen havayolu işletmesi tarafından veya bu işletme nam ve hesabına, getirilip munhasıran bu işletme uçakları tarafından kullanılacak akaryakıt, yağlama yağları ve yedek parçalar; gümrük resimleri, muayene ücretleri veya diğer millî resim ve harçların alınması bakımlarından millî havayolu işletmelerine veya en ziyade müsaadeye mazhar millet havayolu işletmelerine uygulanan işlemlerden faydalanacaktır.

2. Bu Anlaşma Ek'inde tasrih edilen hatlarda hava servislerini işletmeye mezun kılınan Âkîd Tarafın havayolu işletmelerine ait uçaklarda bulunan akaryakıt, yağlama yağları, yedek parçalar, mütat teçhizat ve uçak kumanyası, anılan uçaklar tarafından diğer Âkîd Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşlar esnasında kullanılsa veya sarf edilse dahi, bu Taraf ülkesine giriş veya bu ülkeden çıkışta gümrük resimleri, muayene ücretleri veya diğer benzer resimlerden muaf tutulacaktır.

Madde — 9.

Âkîd Taraflardan herbiri, diğer Âkîd Tarafa tâyin edilen havayolu işletmesi mülkiyetinin esaslı kısmının ve fiilî mürakabesinin bu sonuncu taraf tebaalarının elinde bulunduğuna kanaat getirmediği hallerde veya bu işletme, ülkesi üzerinde faaliyette bulunduğu devletin kanun ve nizamlarına riayet etmediği veya iş bu Anlaşmanın kendisine yüklediği vecibeleri yerine getirmediği takdirde bu işletmeye işletme müsaadesi vermeyi reddetmek veya verilmiş olan müsaadeyi geri almak hakkını muhafaza eder.

Madde — 10.

1. Bu Anlaşmanın tatbiki ile ilgili bütün hususlarda sıkı bir iş birliğini teminen, Âkîd Tarafların havaacılık makamları, her hangi birinin isteği üzerine, istişarede bulunacaklardır.

2. Âkîd Taraflardan biri işbu Anlaşma hükümlerinin tadilini arzu ettiği takdirde, Tarafların havaacılık makamları arasında teklif olunan tadilât hakkında bir istişare talebedebilir. İstişare, talebin vukubulduğu tarihten itibaren altmış günlük bir müddet zarfında başlayacaktır.

Bu makamlar işbu Anlaşma Ekinin tadili üzerinde mutabık kaldıkları zaman, mezkûr tadilât diplomatik kanaldan nota teatisi suretiyle teyidolunduktan sonra meriyete girecektir.

3. Hava nakliyatı hakkında her iki Âkîd Tarafa çok taraflı bir anlaşmaya iltihak edilip meriyete konulduğu takdirde, bu Anlaşma çok taraflı anlaşma hükümlerine uymak üzere tadil edilecektir.

Madde — 11.

Âkid Taraflardan biri bu Anlaşmaya son vermek hususundaki niyetinden her hangi bir tarihte diğer Âkid Tarafı haberdar edebilir. Bu ihbarnamenin bir sureti aynı zamanda Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına gönderilir. Âkid Taraflar anlaşarak ihbarnameyi mezkûr müddet sona ermeden geriye almadıkları takdirde, bu Anlaşma, mevzuubahis ihbarnamenin diğer Âkid Tarafca alındığı tarihten bir sene sonra sona erecektir. Diğer Âkid Taraf ihbarnameyi aldığı teyid etmezse bu ihbarnamenin, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtının kendisine gönderilen sureti aldığı tarihten on dört gün sonra alınmış olduğu kabul edilecektir.

Madde — 12.

1. İşbu Anlaşmanın tatbik ve tefsiri hususunda Âkid Taraflar arasında her hangi bir ihtilâf zuhur ettiği takdirde, Âkid Taraflar evvelâ bu ihtilâfı aralarında müzakere yolu ile halletmeye gayret edeceklerdir.

2. Âkid Taraflar müzakere suretiyle anlaşamadıkları takdirde, bu anlaşmazlık Tarafların tâyin edecekleri birer hakem ve bu hakemlerin Âkid Tarafların vatandaşı olmamak şartıyla seçecekleri bir üçüncü hakemden müteşekkil üç kişilik bir hakem heyetinin tetkikine arz edilecektir.

Âkid Taraflardan her biri, Taraflardan birinin diğerine bir anlaşmazlığın tahkimini talebeden diplomatik bir notayı tevdiinden itibaren altmış gün içinde bir hakem tâyin edecek ve üçüncü hakem de bu iki hakemin tâyinini takibeden otuz günlük bir zaman içinde tâyin edilecektir. Âkid Taraflardan her hangi biri altmış günlük müddet zarfında bir hakem tâyin etmediği veya üçüncü hakem tasrih edilen otuz günlük müddet zarfında tâyin edilmediği takdirde Âkid Taraflardan her hangi biri bir hakemin veya vaziyetin icabettirdiği şekilde birkaç hakemin tâyinini Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konsey Başkanından talebedebilir.

3. Âkid Taraflar bu maddenin 2 nci fıkrasına göre verilecek her hangi bir kararın kabul etmeyi ve hakem heyeti masraflarını mütesaviyen paylaşmayı taahhüdediler.

4. Âkid Taraflardan biri bu maddenin 3 ncü fıkrası hükümlerine riayet etmediği takdirde diğer Âkid Taraf bu Anlaşmaya göre tanıdığı hakları tahdidetme veya geri alma hakkını mubafaza eder.

Madde — 13.

Bu Anlaşmanın Ek'i, Anlaşmanın ayrılmaz bir cüz'ü olup Anlaşmaya atfedilen her husus, aksi zikredilmedikçe, Ek'i de ihtiva eder.

Madde — 14.

Bu Anlaşma her iki Âkid Tarafca tasdika tâbi olup tasdiknamelerin teatisi tarihinde yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetlerince yetkili kılınan zevat tarafından Ankara'da Türkçe, Farsça ve İngilizce lisanlarında her metin aynı derecede muteber olmak üzere 8 Şubat 1958 tarihinde ikişer nüsha olarak imza edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti namına
Zeki Kuneralp
Hariciye Vekâleti Kâtibi Umumi
Siyasi İşleri Muavini, Elçi

Afganistan Krallığı
Hükümeti namına
Mohamed Gülbahar
Sivil Havacılık Umum
Müdürü

Ek

1. — Tâyin edilen Türkiye Havayolu İşletmesi tarafından her iki istikamette işletilecek servis :
Türkiye, Lübnan, Irak ve İran'daki ara noktalar üzerinden Kandahar ve/ veya Kâbil ve daha öteye.
2. — Tâyin edilen Afganistan Havayolu İşletmesi tarafından her iki istikamette işletilecek servis:
Kandahar ve/ veya Kâbil, İran, Irak ve Lübnan'daki ara noktalar üzerinden Ankara ve/ veya İstanbul ve daha öteye.
3. — Tâyin edilen havayolu işletmesinin ihtiyarına göre tasrih edilen hatlardaki noktalar bazı veya bütün seferlerde programdan çıkarılabilir.

Edirne Mebusu Rükneddin Nasuhioğlu ile İzmir Mebusu Sebati Acun'un, 5887 sayılı Harclar Kanununun 6955 sayılı Kanunla muaddel 97 nci maddesinin I numaralı fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifleri ile Kocaeli Mebusu Dursun Erol'un, 5887 sayılı Harclar Kanununa 6955 sayılı Kanunla ilâve edilen muvakkat maddenin tadili hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/244, 2/300, 2/361)

Edirne Mebusu Rükneddin Nasuhioğlu'nun, Harclar Kanununun 6955 sayılı Kanunla muaddel 97 nci maddesinin I numaralı fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/244)

Yüksek Reisliğe

5887 sayılı Harclar Kanununun 97 nci maddesinin 6955 sayılı Kanunla muaddel I numaralı fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifimi esbabı mucibesıyla birlikte takdim ediyorum. Gereğinin ifasına müsaadelerini saygılarımla rica ederim.

10 . XII . 1958

Edirne

Rükneddin Nasuhioğlu

GEREKÇE

Türk soyundan olup yurdumuza iltica eden ve vatandaşlığımıza alınmalarını isteyen mültecilerden bir kısmı; 29 . III . 1952 tarihinde yürürlüğe giren 5887 sayılı Harclar Kanununun tâbiyet muamelelerinden alınacak harclar hakkındaki 97 nci maddesinin 1 nci bendinde yazılı iki yıllık müracaat süresini geçirdiklerinden fakirliklerine rağmen muafiyetten faydalanamadıkları gibi harca tâbi olarak vatandaşlığımıza alınmaları da her reşit şahıs için ödenmesi gereken 800 er lira harcı verememişler, bâzılarının da ilk ve peşin harcları ödiyememeleri yüzünden vatandaşlığa alınma muameleleri yürütülememiştir.

1777 sayılı İskân Muafiyetleri Nizamnamesinin 13 ncü maddesi ile tâyin edilen iki senelik müddet zarfında göçmenlik veya serbest göçmenlik talebetmediklerinden bu şahısların kanuni durumları da sözü geçen 97 nci maddenin 1 nci bendinin (b) fıkrasında tasrih edildiği üzere Hükümetimizce göçmenliklerinin tanınmasına imkân vermemektedir.

5887 sayılı Harclar Kanununun 97 nci maddesinin tâdili ve bu kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkındaki 26 . IV . 1957 tarih ve 6955 sayılı Kanunun Yüksek Meclisçe müzakere ve kabulü sırasında bu mültecilerin durumuna temas edilmesi unutulmuştur.

Fakir oldukları halde ilk ve peşin harcları verebildiklerinden vatandaşlığımıza harçlı alındıkları halde tahakkuk eden 800 liralık harcı ödiyemiyenlerle ilk ve peşin harcları dahi veremediklerinden muameleleri ikmâl ettirilemeyen ve binnetice mağdur olduklarından şikâyet ve şikâyetleri devam eden ve miktarları birkaç yüz kişiden ibaret bulunan mültecilerin memleketimizde yerleşmiş olmaları ve bir çoğunun da evlenmek suretiyle mânevi bağlar tesis eylemiş bulunmaları göz önüne alınarak bir an önce iş gücü temin ve bu suretle müstahsil duruma geçmelerini sağlamak gayesiyle 29 . III . 1952 tarihinden itibaren vatandaşlığımıza alınanlara tahakkuk ettirilen harcların alınmaması ve diğerlerinin de vatandaşlık muamelelerinin haresiz yürütülmesi için ilişik kanun projesi hazırlanmıştır.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye Encümeni
Esas No. 2/244
Karar No. 33

25 . IV . 1959

Yüksek Reisliğe

Edirne Mebusu Rükneddin Nasuhioğlu'nun, Harclar Kanununun 6955 sayılı Kanunla muad-
del 97 nci maddesinin bir numaralı fıkrasının
değiştirilmesi hakkında kanun teklifi encümeni-
mizde alâkalı hükümet temsilcilerinin de iştirak-
leriyle tetkik ve müzakere edildi :

Teklif sahibi tarafından serd edilen mucip
sebepler esas itibariyle yerinde görülmüştür. An-
cak vâkı teklif yurda gelmiş mülteci ve göçmen-
lerin hareketan muafiyetine taallûk ettiğine göre
vaz'edilecek hükmün de muvakkat mahiyette ol-
ması zaruri görülmüş ve teklifin 1 nci maddesi
ona göre tadilen tertip ve tanzim edilmiştir.

Teklifin 2 nci ve 3 ncü maddeleri aynen ka-
bul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi
edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Maliye Encümeni Reisi M. M.
Bursa Bursa
K. Yılmaz M. Kayalar

Kâtip
Manisa Amasya Çorum
S. Akdağ H. Koray C. Köstekçi
Kars Kırklareli Konya
O. Yeltekin A. Sakman H. Â. Keymen
Malatya
M. Z. Tulunay

**EDİRNE MEBUSU RÜKNEDDİN NASUHI-
OĞLU'NUN TEKLİFİ**

5887 sayılı Harclar Kanununun 97 nci maddesinin 6955 sayılı Kanunla muaddel 1 No. lu fıkrasının değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5887 sayılı Harclar Kanununun 6955 sayılı Kanunla değişik I numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 97. — Aşağıda yazılı şahıslar ve aileleri efradı harédan muaftır :

- I - a) Göçmenler,
- b) Göçmenliği kabul edilen mülteciler,
- c) Serbest göçmenler,
- d) Türk soylulardan pasaport ve seyahat vesikası ile veya mülteci olarak Türkiye'ye gelip de vatandaşlık talebinde bulunanlardan yoksul oldukları mahallî idare heyetleri kararıyla sabit olanlar, (29. III. 1952 tarihinden bu kanunun neşri tarihine kadar ve işbu (d) bendinde yazılı şartları haiz oldukları halde vatandaşlığa kabul ve nüfusa tescil edilerek harclarını tamamını veya bir kısmını ödemiş durumdaki kimselerden ve aileleri efradından hare alınmaz.)

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

5887 sayılı Harclar Kanununun 97 nci maddesinin tadiline dair 6955 sayılı Kanunun muvakkat maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 26. IV. 1957 tarih ve 6955 sayılı Kanunun muvakkat maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Muvakkat madde. — Türk soylulardan pasaport ve seyahat vesikasıyla yurda gelip de 5887 sayılı Harclar Kanununun neşredildiği 29. II. 1952 tarihinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vatandaşlığa kabul edilen ve iki yıllık müddet içinde müracaat edemediklerinden hare muaflığında faydalanamayanlarla, bu müddet zarfında mülteci sıfatiyle gelip keza vatandaşlığa kabul edilen Türk soylu kimselerden yoksul oldukları mahallî idare heyetleri kararıyla sabit olanlardan, Tâbiyet Harecını kısmen ödedikleri veya hiç ödemedikleri için nüfusa tescil edilemeyenlerin gerek kendileri, gerekse aileleri efradının nüfusa tescil muameleleri hare aranmaksızın yapılır.

MADDE 2. — Teklif sahibinin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklif sahibinin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Izmir Mebusu Sebati Acun'un, 5887 sayılı Harçlar Kanununun 6955 sayılı Kanunla değiştirilen 97 nci maddesinin «1» numaralı fıkrasının tadili hakkında kanun teklifi (2/300)

Yüksek Reisliğe

5887 sayılı Harçlar Kanununun 97 nci maddesinin 6955 sayılı Kanunla muaddel bir numaralı fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi, mucip sebepleriyle birlikte ilişik olarak takdim kılınmıştır.

Gereğine müsaadelerinizi saygı ile arz ederim.

19 . II . 1959
Izmir Mebusu
Sebati Acun

GEREKÇE

Türk soyundan olup yurdumuza iltica eden ve vatandaşlığımıza alınmalarını isteyen mültecilerden bir kısmı; 29 . III . 1952 tarihinde yürürlüğe giren 5887 sayılı Harçlar Kanununun tabiiyet muamelelerinden alınacak harçlar hakkındaki 97 nci maddesinin 1 nci bendinde yazılı iki yıllık müraaat süresini geçirdiklerinden fakirliklerine rağmen muafiyetten faydalanamadıkları gibi harca tâbi olarak vatandaşlığımıza alınanlar da her reşit şahıs için ödenmesi gereken 800 zer lira harcı verememişler, bâzılarının da ilk ve peşin harçları ödiyememeleri yüzünden vatandaşlığa alınma muameleleri yürütülememiştir.

1777 sayılı İskân muafiyetleri Nizamnamesinin 13 ncu maddesi ile tâyin edilen iki senelik müddet zarfında göçmenlik veya serbest göçmenlik talebetmediklerinden bu şahısların kanuni durumları da sözü geçen 97 nci maddenin 1 nci bendinin (b) fıkrasında tasrih edildiği üzere Hükümetimizce göçmenliklerinin tanınmasına imkân vermemektedir.

5887 sayılı Harçlar Kanununun 97 nci maddesinin tadili ve bu kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkındaki 26 . IV . 1957 tarih ve 6955 sayılı Kanunun Yüksek Meclisçe müzakere ve kabulü sırasında bu mültecilerin durumuna temas edilmesi unutulmuştur.

Fakir oldukları halde ilk ve peşin harçları verebildiklerinden vatandaşlığımıza harçlı alındıkları halde tahakkuk eden 800 liralık harcı ödiyemiyenlerle ilk ve peşin harçları dahi veremediklerinden muameleleri ikmal ettirelemiyen ve binnetice mağdur olduklarından şikâyet ve sızlanmaları devam eden ve miktarları birkaç yüz kişiden ibaret bulunan mültecilerin memleketimizde yerleşmiş olmaları ve birçoğunun da evlenmek suretiyle mânevi bağlar tesis eylemiş bulunmaları göz önüne alınarak bir an önce iş, güç temin ve bu suretle müstahsil duruma geçmelerini sağlamak gayesiyle 29 . III . 1952 tarihinden itibaren vatandaşlığımıza alınanlara tahakkuk ettirilen harçların alınmaması ve diğerlerinin de vatandaşlık muamelelerinin haresiz yürütülmesi için ilişik kanun projesi hazırlanmıştır.

İZMİR MEBUSU SEBATİ ACUN'UN
TEKLİFİ

5887 sayılı Harclar Kanununun 97 nci maddesinin 6955 sayılı Kanunla muaddel 1 numaralı fıkrasının değiştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5887 sayılı Harclar Kanununun 6955 sayılı Kanunla değişik 1 numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

MADDE 97. — Aşağıda yazılı şahıslar ve aileleri efradı haretan muafıdır :

1. — a) Göçmenler,
- b) Göçmenliği kabul edilen mülteciler,
- c) Serbest göçmenler,
- d) Türk soylulardan pasaport ve seyahat vesikası ile veya mülteci olarak Türkiye'ye gelip de vatandaşlık talebinde bulunanlardan yok-

sul oldukları mahalli idare heyetleri kararıyle sabit olanlar,

(29 . III . 1952 tarihinden bu kanunun neşri tarihine kadar ve işbu (d) bendinde yazılı şartları haiz oldukları halde vatandaşlığa kabul ve nüfusa tescil edilerek harcların tamamını veya bir kısmını ödeyememiş durumdaki kimselerden ve aileleri efradından harc alınmaz.)

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Kocaeli Mebusu Dursun Erol'un, 5887 sayılı Harclar Kanununa 6955 sayılı Kanunla ilâve edilen muvakkat maddenin tadili hakkında kanun teklifi (2/361)

26 . XI . 1959

Yüksek Reisliğe

5887 sayılı Harclar Kanununa 6955 sayılı Kanunla ilâve edilen muvakkat maddenin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi mucip sebepleriyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerini saygı ile rica ederim.

Kocaeli Mebusu
Dursun Erol

ESBABI MUOİBE

Muhtelif yabancı memleketlerden yurdumuza gelmiş bulunan Türk soylu mülteci ve göçmenlerden Türkiye'de cari kanunların muhtevasına vâkıf olmamak ve yurda geldikleri sıralarda ibate ve işelerini temin kaygısına düşerek 6955 sayılı Kanunun tâyin eybediği iki senelik zaman içinde müracaat edememiş bulunan birçok kimsenin mevcudolduğu ve kendileri vatandaşlığa kabul edilmelerine rağmen harc muafiyetinden istifade edememeleri ve sekiz yüz lira kadar tutan bu harcı ödeme kudretinde bulunamadıkları için uzun zamandan beri tescil muamelelerini yaptıramadıkları tesbit ve müşahede olunmuştur. Yıllardan beri nüfusa tescil edilemeyen ve ellerinde nüfus tezkere-leri bulunmadığı için medeni haklarının istihsalinde büyük güçlüklerle maruz kalmakta bulunan bu gibilerin vaziyetlerine bir çare bulunması iktiza etmektedir. Bu mütalâadan mülhem olarak Türk vatandaşlığına kabullerine karar verilen ve fakat tescil harcını ödemekten âciz oldukları için nüfusa tescilleri yapılamıyan bu mülteci ve göçmenlerin tescil harcından muaf tutulmaları uygun olacağı kanaatiyle ilişik kanun teklifinin hazırlanarak takdimine zaruret hâsıl olmuştur.

KOCAELİ MEBUSU DURSUN EROL'UN
TEKLİFİ

5887 sayılı Harelar Kanununa 6955 sayılı Ka-
nunla ilâve edilen Muvakkat Maddenin tadili
hakkında Kanun

MADDE 1. — 5887 sayılı Harelar Kanu-
nuna 26 . IV . 1957 tarih ve 6955 sayılı Ka-
nunla ilâve edilen Muvakkat Madde aşağıdaki
şekilde değiştirilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — Türk soylulardan
pasaport ve seyahat vesikasıyla yurda gelip
de 5887 sayılı Harelar Kanununun neşredildiği
29 . II . 1952 tarihinden bu kanunun yürür-
lüğe girdiği tarihe kadar vatandaşlığa kabul
edilen ve iki yıllık müddet içinde müracaat
edemedikleri için hare muafiyetinden fayda-

lanamıyan göçmenlere bu müddet zarfında
mülteci sıfatiyle gelip keza vatandaşlığa ka-
bul edilen Türk soylu kimselerden hare ödeme-
ye kudreti olmıyanların gerek kendileri ve ge-
rekse aileleri efradının nüfusa tescil muame-
leleri bir defaya mahsus olmak üzere hare
aranmaksızın yapılır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden
müteberdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerinin tat-
bikine İera Vekilleri Heyeti memurdur.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. 2/300, 2/361

Karar No. 3

30 . XI . 1959

Yüksek Reislige

İzmir Mebusu Sebati Acun'un, 5887 sayılı
Harelar Kanununun 6955 sayılı Kanunla deği-
ştirilen 97 nei maddesinin 1 numaralı fıkrasının
tadili hakkındaki kanun teklifi ile,

Kocaeli Mebusu Dursun Erol'un, 5887 sayılı
Harelar Kanununa 6955 sayılı Kanunla ilâve
edilen muvakkat maddenin tadili hakkındaki ka-
nun teklifleri aynı mahiyette olmaları sebebiyle
tevhidten müzakere edilmeleri uygun görüldü ve
Hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle encüme-
nimizde tetkik ve müzakere edildi :

Edirne Mebusu Rükneddin Nasuhioğlu tara-
fından teklif edilen ve encümenimizce 25.IV.1959
tarihinde tadilen kabul edilerek havalesi ge-
reğince Bütçe Encümenine sevk edilmiş olan
kanun teklifine aynen ve tamamen iştirak ey-
ledikleri teklif sahipleri tarafından beyan ve
ifade edilmiş olduğundan talepleri veçhile mez-

kür teklif ile birlikte tetkik edilmek üzere ve
havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdiine
karar verilmiştir.

Yüksek Riyasete arz olunur.

Maliye Encümeni Reisi

Bursa

Kenan Yılmaz

Amasya

H. Koray

M. Muharriri

Bursa

Mazlum Kayalar

Bursa

Y. Teksel

İmzada bulunamadı

Çorum

C. Köstekeçi

İmzada bulunamadı

Kocaeli

D. Erol

Sivas

Y. Kocabay

Konya

H. A. Keymen

Erzincan

N. Yıldırım

Samsun

A. Saraçoğlu

Tokad

M. Lâtifođlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 2/244, 300 ve 2/361

Karar No. 12

10. XII. 1959

Yüksek Reisliğe

Edirne Mebusu Rüknettin Nasuhioğlu, İzmir Mebusu Sebati Acun ve Kocaeli Mebusu Dursun Erol'un, 5887 sayılı Harelar Kanununun 6955 sayılı Kanunla değiştirilen 97 ne maddesinin (1) numaralı bendinin tadili ve bir muvakkat maddenin tedvini hususunda aynı mahiyette olup ayrı ayrı verilmiş olan kanun teklifleri encümenimize havale edilmiş olmakla teklif sahiplerinden Kocaeli Mebusu Sebati Acun, Dahiliye, Hariciye ve Maliye vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tevhidden tetkik ve müzakere edildi.

Kanun teklifleri, gerekçelerinde de ayrı ayrı arz ve izah edildiği üzere gerek göçmen ve gerek mülteci olarak Türkiye'ye gelmiş ve vatandaşlık talebinde bulunmuş kimselerden mahallî idare heyeti kararıyla yoksul oldukları sabit olanların tâbiyet harcından muafiyetlerini istihdaf etmektedir.

Teklifler üzerinde encümenimizde cereyan eden müzakerelerden ve Hükümet mümessillerinin de verdikleri izahattan, Türkiye'ye göçmen ve mülteci olarak gelip Türk vatandaşlığına girmek talebinde bulunanlardan Türk vatandaşlığına İera Vekilleri Heyeti kararıyla kabul olunanların vatandaşlık hukukundan istifade edebilmeleri nüfusa kayıtlarının yapılması suretiyle mümkün olabildiği ve bunun için de Harelar Kanununa göre 800 lira ödemeleri gerekmekte olduğu, bu harcı tediye mali imkânları mevcudolmayanların Türk vatandaşlığına kabul edildikleri halde nüfusa kayıtları yapılamadığından dolayı vatandaşlık hukukundan istifade edemedikleri anlaşılmış ve tekliflerin sevkini mucip sebepler yerinde görülerek 6955 sayılı Kanunun 97 ne maddesinin (1) numaralı bendinin (d) fıkrası, Türk soylulardan pasaport, seyahat vesikasıyla veya mülteci olarak Türkiye'ye gelip de vatandaşlık talebinde bulunanlardan, yoksul oldukları mahallî idare

heyeti kararıyla sabit olanların da harçtan muafiyetini temin etmek üzere tadil edilmiş ve bu fıkırada yazılı şeraiti haiz olup da çeşitli sebeplerden dolayı vatandaşlığa kabulleri için müracaatte bulunmamış olanlar ile vatandaşlık talebinde bulunup ta hareların tamamını veya bir kısmını ödeyememiş durumdaki şahısların da bu muafiyetten istifade edebilmelerini temin için muvakkat madde tedvin edilmek suretiyle her üç kanun teklifindeki esaslar göz önünde bulundurularak lâyiha metni yeniden Encümenimiz tarafından ihzar ve kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis
Balıkesir
H. İmre

Kâtip
Diyarbakır
Muhalifim
M. H. Ünal

Ankara
M. Akpınar
Aydın
N. Çelîm
Bolu
N. Tütüncüoğlu

Çankırı
F. Arkan

Çorum
Y. Gürsel
Diyarbakır
H. Turgut
Eskişehir
H. Sezen
Giresun
M. Şener

Mazbata Muharriri
İzmir
B. Bilgin

Adana
R. Tekeli
İmzada bulunamadı

Artvin
H. Çeltikçioğlu
Bolu
S. Bilir
Bursa
H. Köymen

Çorum
H. Bulgurlu
Diyarbakır
H. Z. Tıgrel

Edirne
M. Sarol
Gaziantep
E. Cenani
İsparta
T. Tıgıl

İzmir
K. Serdaroğlu
Kastamonu
M. İslâmoğlu

Konya
M. Bağrıaçık
Manisa
S. Mihçioğlu

Kastamonu
N. Batur
Kırşehir
F. Yalçın
İmzada bulunamadı
Konya
H. Ölçmen
Nevşehir
N. Önder

Sakarya
Muvakkat maddeye
muhalifim
N. Kirişcioğlu
Sinob
Ö. Özen

Van
F. Melen

Siird
M. D. Süalp
İmzada bulunamadı

Tekirdağ
Muhalifim
Z. Erataman

Zonguldak
H. Timur

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADILI

5887 sayılı Harclar Kanununun 6955 sayılı Kanunla muaddel 97 nci maddesinin tadili ve bu kanuna muvakkat bir madde ilâvesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 5887 sayılı Harelar Kanununun 6955 sayılı Kanunla muaddel 97 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 97. — Aşağıda yazılı şahıslar ve aileleri efradı hareketan muafıtır.

- I - a) Göçmenler,
- b) Göçmenliği kabul edilen mülteciler,
- c) Serbest göçmenler,
- d) Türk soylulardan pasaport, seyahat vesikasıyla veya mülteci olarak Türkiye'ye gelip de vatandaşlık talebinde bulunanlardan yoksul oldukları mahallî İdare Heyeti kararıyle sabit olanlar.

II - Vatandaşlık Kanunu hükümlerine göre fevkalâde olarak vatandaşlığa alınacaklardan

İera Vekilleri Heyeti kararıyle haresız alınması tensibedilenler.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşri tarihine kadar 97 nci maddenin (d) bendinde yazılı şartları haiz oldukları halde çeşitli sebeplerden vatandaşlığa kabulleri için müracaat etmemiş olanlar ile, vatandaşlık talebinde bulunup da hareların tamamını veya bir kısmını ödeyememiş durumdaki şahıslardan ve aileleri efradından hare alınmaz.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İera Vekilleri Heyeti memurdur.

Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve 15 arkadaşının, İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 5048 sayılı Kanunla muaddel 116 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/29)

Yüksek Reisliğe

İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 5048 sayılı Kanunla muaddel 116 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifini esbabı mucibesi ile birlikte ilişik olarak sunuyoruz.

Gereken muamelenin ifasını saygılarımızla rica ederiz.

Konya	Konya	Konya	Konya	Konya	Konya
<i>R. Gökmenoğlu</i>	<i>O. Bibioğlu</i>	<i>H. Â. Keymen</i>	<i>İ. A. Akdağ</i>	<i>S. S. Burçak</i>	<i>M. Bağrıaçık</i>
Konya	Konya	Konya	Konya	Konya	Konya
<i>A. S. Kaymak</i>	<i>M. Güzelkılınç</i>	<i>Ö. Şeker</i>	<i>H. Ölçmen</i>	<i>M. Runyun</i>	<i>N. Tahralı</i>
Konya	Konya	Konya	Konya	Konya	Bursa
<i>S. Koraltan</i>	<i>T. Kozbek</i>	<i>S. Soylu</i>	<i>A. F. Ağaoğlu</i>	<i>R. Birand</i>	<i>M. Kayalar</i>

ESBABI MUCİBE

İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 140 ncı maddesi, 19.VI.1957 tarihinde kabul edilen 7021 sayılı Kanunla değiştirilerek vilâyet daimî encümen âzalarının aylık tahsisatları 350 liradan 750 liraya çıkarıldığı halde, vilâyet genel meclisi âzalarına verilen tahsisatta her hangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Gerçi, 1947 senesinde, daimî encümen âzalarının aylık tahsisatının artırılması sırasında, yukarıda sözü geçen kanunun 116 ncı maddesi hükmü, 27.V.1947 tarih ve 5048 sayılı Kanunla tadil edilmek suretiyle vilâyet genel meclisi âzalarına günde 12 liradan 18 liraya kadar ödenek verilmesi kabul edilmiş ise de; mezkûr kanunun meriyet tarihinden beri geçen 10 sene zarfında vilâyet hizmetlerinde görülen inkişaf ve halihazır hayat şartları karşısında genel meclis âzalarının almakta oldukları tahsisat, işgal ettikleri mevki ile mütenasip şekilde ihtiyaçlarına kifayet etmediği cihetle, daimî encümen âzalarının tahsisatı gibi, genel meclis âzalarının tahsisatının da artırılmasına zaruret hâsıl olmuştur.

Ancak, 116 ncı maddenin harcırah ile ilgili hükmü 6245 sayılı Harcırah Kanununun 63 ncü maddesi ile ilga edilerek bu mevzuda Harcırah Kanununa hususi hükümler konulmuş olduğundan maddenin yolluğa mütaallik kısmının alınmasına lüzum görülmemiştir.

Yukardaki sebeplere binaen vilâyet genel meclisi âzalarının tahsisatının artırılması gayesiyle işbu kanun teklifi hazırlanmış bulunmaktadır.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Esas No. 2/29

Karar No. 12

13 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve 15 arkadaşı tarafından teklif edilen ve Makamı Riyasetçe encümenimize havale edilen İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 5048 sayılı Kanunla muaddel 116 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi, teklif sahipleri ve hükümet mümessillerinin de iştirakiyle encümenimizde tetkik ve müzakere edildi.

Her sene Umumi Meclis toplantılarında alınan temenni kararları ve görülen hizmetin karşılığı olarak keza aynı zamanda da Daimî Encümen âzalarının ücretlerinin de 7021 sayılı Kanunla artırılması karşısında görülen hizmetin karşılığının Umumi Meclis âzalarına da muayyen nispet dâhilinde verilmesinin hak ve nassafet kaidelerine uygun düşeceği ve mezkûr kanundaki boşluğun da giderilmesi kanaat ve mülahazası ile kanun teklifi aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Dahiliye Encümeni Reisi Y.

Mazbata Mu.

Yozgad

Ö. L. Erzurumluoğlu

Adana

Amasya

M. Y. Mete

K. Eren

İmzada bulunamadı

Bitlis

Denizli

R. Bingöl

T. Bahadır

İmzada bulunamadı

Kars

M. Hazer

İmzada bulunamadı

Kırşehir

O. Canatan

İmzada bulunamadı

Kütahya

Manisa

E. Topaler

C. Özgirgin

Tokad

D. Yurdakul

Kâtip

Samsun

E. Anıt

Bitlis

N. Barut

Diyarbakır

T. C. Çubukçu

Kastamonu

S. Çağlar

Kocaeli

S. Yalın

Niğde

Ş. R. Soyler

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. : 2/29

Karar No. : 44

20 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve 15 arkadaşının, İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 5048 sayılı Kanunla muaddel 116 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi encümenimizde alâkalı vekâletler temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Gerek kanun teklifinin esbabı mucibesinde serd edilen hususlar ve gerekse Hükümet temsilcilerinin verdikleri izahat encümenimizce yerinde mütalâa edilerek teklif aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye Encümeni Reisi

Bursa

K. Yılmaz

Çorum

C. Köstekçi

Kocaeli

D. Erol

Samsun

A. Saraçoğlu

Mazbata Muharriri

Bursa

M. Kayalar

Kırklareli

A. Sakman

Konya

H. Â. Keymen

Zonguldak

A. Akın

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 2/29
Karar No. 14

11 . XII . 1959

Yüksek Reisliğe

Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve 15 arkadaşının, İdareî Umumiyei Vilâyet Kanununun 5048 sayılı Kanunla muaddel 116 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi Dahiliye ve Maliye encümenleri mazbatası ile birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Dahiliye ve Maliye Vekâletleri mümessilleri huzuriyle tetkik ve müzakere edildi :

Kanun teklifi, esbabı mucibesinde de belirtildiği üzere 7021 sayılı Kanunla daimî encümen âzalarının ücretleri artırıldığı halde vilâyet umumi meclisi âzalarına verilen tahsisatta bir değişiklik yapılmadığından onlara mütenazır olarak bu tahsisatların da artırılmasını istihdaf etmektedir.

1947 senesinde 5048 sayılı Kanunla vilâyet umumi meclisi âzalarına 12 liradan 18 liraya kadar ödenek verilmesi kabul edilmiş ise de aradan geçen müddet zarfında vilâyet hizmetlerinde görülen inkışaf bu hizmetin külfetini de birkaç misli artırmış olduğu ve hayat şartlarında husule gelen tebeddül de nazarı itibara alınursa bu tahsisatın ihtiyaca kâfi gelemeyeceği encümenimizde cereyan eden müzakerelerde ifade edilmiş ve artan diğer tahsisat ve maaşlara mütenazır olarak vilâyet umumi meclis âzalarının da günlük tahsisat miktarlarının artırılması hakkaniyete uygun görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve kanun teklifi encümenimizde de aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekil
Balıkesir	Muğla
H. İmre	N. Özsan
Mazbata Muharriri	Kâtip
İzmir	Diyarbakır
B. Bilgin	M. H. Ünal
Ankara	Antalya
M. Akpınar	K. Akmanlar
Aydın	Bolu
N. Çelim	S. Bilir
Bolu	Çorum
N. Tütüncüoğlu	H. Bulgarlız
Çorum	Edirne
Y. Gürsel	H. Z. Tıgrel
Gaziantep	İsparta
E. Cenani	T. Tağlı
İstanbul	İzmir
N. Nuri Yücel	K. Serdaroğlu
Kastamonu	Kastamonu
N. Batur	M. İslamoğlu
Konya	Manisa
M. Bağrıaçık	S. Mihçioğlu
Rize	Rize
H. Agun	M. Önal
Siird	Sinob
M. D. Süalp	Ö. Özen
Yozgad	Zonguldak
T. Alpay	T. Öktem
	H. Timur

KONYA MEBUSU REYHAN GÖKMENOĞLU
VE 15 ARKADAŞININ TEKLİFİ

**İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 5048 sayılı
Kanunla muaddel 116 ncı maddesinin değiştiril-
mesi hakkında kanun teklifi**

MADDE 1. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 5048 sayılı Kanunla muaddel 116 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 116. — Genel Meclis âzalarına, müzakerelerin devamı müddetince günde 25 liradan 30 liraya kadar tahsisat verilir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İeraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

